

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України

**Національний університет водного господарства
та природокористування**

Кафедра туризму

05-08-04

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ "ВСТУП ДО ФАХУ"
ТА ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНИХ РОБІТ
СТУДЕНТАМИ НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ
6.140103 «ТУРИЗМ»**

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Рекомендовано до друку
методичною комісією
за напрямом
підготовки «Туризм»
Протокол №4
від 03.09.2013 року

Рівне - 2013

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Вступ до фаху» та виконання практичних робіт для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм» денної форми навчання / Калько А.Д. – Рівне: НУВГП, 2013. - 17 с.

Упорядник:

Калько А.Д., доктор географічних наук, професор кафедри туризму, доцент

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Відповідальний за випуск:

Калько А.Д., доктор географічних наук, професор кафедри туризму, доцент

© А.Д. Калько, 2013 р.

© НУВГП, 2013 р.

ЗМІСТ

	с.
ВСТУП.....	3
1. Загальні методичні вказівки.....	4
2. Програма навчальної дисципліни.....	4
3. Структура навчальної дисципліни.....	6
4. Теми практичних занять.....	7
5. Завдання для самостійної роботи.....	8
6. Практичні заняття.....	8
7. Методи контролю.....	13
8. Розподіл балів, які отримують студенти.....	15
9. Шкала оцінювання: національна та ECTS	15
10. Література	15

Вступ

Знання студентам - майбутнім організаторам туризму у XXI ст. - основ туризму, його світових, національних і регіональних особливостей і закономірностей, його філософії та технології, систем управління (менеджменту) і продажі (маркетингу) є тією стійкою базою, здатною підпорядкувати туристичний бум логіці регулювання, кваліфікованих умінь і навичок молодих фахівців, які повинні ввібрати в себе досвід країн, народів і століть.

Метою вивчення дисципліни є системний виклад основних положень, понять та дефініцій, що розкривають зміст, характер, тенденції, фундаментальні принципи, розвитку феномену міжнародного співтовариства XX століття - туризму; розгляд основних закономірностей функціонування туризму через призму його невичерпного потенціалу та визначення конкретних законів свого економічного і соціального розвитку на законодавчому рівні як у національних кордонах держав і країн, так і в системі всесвітніх туристичних зв'язків.

У результаті вивчення даної дисципліни студент повинен: **знати:**

- основні положення, поняття та дефініції туризмознавства;
- загальні закономірності функціонування туризму;
- умови розвитку туристичної галузі;

та **вміти:**

- опанувати методи і форми функціонування туристичної галузі;
- використовувати набуті навички сучасного інструментарію дослідження;

- використовувати отримані знання при підготовці самостійної індивідуальної наукової теми дослідження;
- аналізувати актуальні проблеми розвитку туристичної науки;
- виховати в собі усвідомлення необхідності використання наукових методів.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні принципи наукового напрямку туризму, його історія, країнознавча (краєзнавча) основа, основні поняття й визначення туризму як сфери діяльності.

1. Загальні методичні вказівки

Основні завдання вивчення дисципліни «Вступ до фаху» - створити основи для вивчення інших фахових предметів, тобто ознайомити студентів з базовим глосарієм туристичних дисциплін, основними функціями і умовами розвитку туризму, його місцем в суспільстві та господарській системі, принципами його класифікації.

Для успішного засвоєння матеріалу необхідно опрацювати відповідні літературні джерела та самостійно розв'язати контрольні задачі.

2. Програма навчальної дисципліни

Програма побудована за вимогами та узгоджена з орієнтовною структурою змісту навчальної дисципліни, рекомендованою Європейською кредитно-трансферною системою (ECTS).

Змістовий модуль 1

Загальні питання туризмознавства

Тема 1. Туризмознавство як наука. Загальна термінологія. Предмет туризмознавства. Зміст і основні завдання. Місце туризмознавства в системі наук. Суспільний феномен туризму. Фактори розвитку туризму. Функції туризму.

Тема 2. Історико-географічні аспекти розвитку туризму. Географія туризму, її предмет та завдання. Історія розвитку туризму у світі і Україні. Система підготовки кадрів туристичного напрямку у світі та в Україні.

Тема 3. Країнознавча і краєзнавча складові розвитку туризму. Політична карта світу, її формування, суть і основні визначення основних понять. Країни на політичній карті світу. Міжнародні (міждержавні) організації. Сучасна типологія країн світу. Соціально-економічна карта світу. Туристське країнознавство і краєзнавство. Туристсько-рекреаційні макрорегіони, регіони світу та України.

Тема 4. Туризм як сфера діяльності. Мандрівництво, рекреація. Статистичне визначення та класифікація туризму. Основні поняття туризму в

українському законодавстві. Турист як суб'єкт туризму. Туристичні продукти, індустрія, діяльність, ресурси.

Змістовий модуль 2

Туризм як соціально-економічна система

Тема 5. Управління туризмом та туристична політика. Органи управління туризмом. Ліцензування в туризмі. Основні положення. Основи стандартизації в туризмі. Сертифікація в туризмі. Загальні положення. Менеджмент у туризмі. Суб'єкт та об'єкт туризму.

Тема 6. Організаційно-правові основи діяльності туристичного підприємства. Туристичне підприємство як господарський суб'єкт. Завдання і цільова діяльність підприємства. Організаційна структура керування підприємством. Розробка установчих документів, державна реєстрація й організаційне оформлення підприємства. Офіс та персонал туристичного підприємства. Припинення діяльності туристичного підприємства.

Тема 7. Економічні основи туристичної діяльності. Сутність та економічний зміст туризму. Економічні та фінансові показники. Прямий і непрямий вплив розвитку туризму на економіку регіону. Позитивні й негативні аспекти туристичної діяльності. Економічні закони в туризмі.

Тема 8. Туристичний ринок. Поняття "світовий ринок". Ринок туристичних послуг як сфера прояву економічних відносин. Національний туристичний ринок. Структура та типологія національних туристичних ринків. Ціна та ціноутворення. Організація фінансових відносин. Страхування та безпека в туризмі.

Тема 9. Маркетинг туризму. Специфіка та комплексний характер туристичного маркетингу. Види і цільові маркетингові дослідження. Етапи проведення маркетингу. Джерела і методи збору інформації. Маркетинг ринку споживачів туристичних послуг. Чинники туристичного попиту. Психологія поведінки споживачів туристських послуг. Сегментація і кон'юнктура туристичного ринку.

Змістовий модуль 3.

Технологія та організація туристичної галузі

Тема 10. Рекреація. Рекреаційна географія. Еволюція, об'єкт, предмет і місце рекреаційної географії в системі наук, основні терміни і поняття. Перспективи розвитку рекреаційної географії. Рекреаційні комплекси. Первинний центр та планувальна одиниця відпочинку. Свята. Фізична рекреація. Просторове природне і урбанізоване середовище. "Пороговий" підхід у визначенні моделі рекреації. Рекреологія. Види, створення та розвиток курортів.

Тема 11. Технологія та організація туристичної галузі. Технологія ресторанної та готельної справи. Організація сфери харчових, екскурсійних і транспортних туристичних послуг. Туропереїтинг. Інформаційні технології в сфері туризму.

Тема 12. Види туризму. Екологічний, сакральний, міжнародний туризм. Види, визначення, принципи, функції та завдання екологічного туризму. Географія релігій та сакральний туризм. Міжнародний туризм як специфічна форма торгівлі послугами. Міжнародні туристичні організації та правове регулювання туристичної діяльності. Міжнародні економічні відносини, вистави, ярмарки.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
лек.		пр.	с.р.	
1	2	3	4	5
Модуль 1.				
Змістовий модуль 1. Загальні питання туризмознавства				
Тема 1. Туризмознавство як наука.	10	2	2	6
Тема 2. Історико-географічні аспекти розвитку туризму.	8	2	-	6
Тема 3. Країнознавча і краєзнавча складові розвитку туризму.	10	2	2	6
Тема 4. Туризм як сфера діяльності.	8	2	-	6
Разом за змістовим модулем 1	36	8	4	24
Змістовий модуль 2. Туризм як соціально-економічна система				
Тема 5. Управління туризмом та туристична політика.	10	2	2	6
Тема 6. Організаційно-правові основи діяльності туристичного підприємства.	10	2	2	6
Тема 7. Економічні основи туристичної діяльності.	8	2	-	6
Тема 8. Туристичний ринок.	10	2	2	6
Тема 9. Маркетинг туризму.	8	2	-	6
Разом за змістовим модулем 2	46	10	6	30
Змістовий модуль 3.				
Технологія та організація туристичної галузі				

Тема 10. Рекреація.	2	3	4	5
Тема 11. Технологія та організація туристичної галузі.	8	2	-	6
Тема 12. Види туризму.	8	2	-	6
Разом за змістовим модулем 3	10	2	2	6
Усього годин	26	6	2	18
	108	24	12	72

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма навчання
1	2	3
1.	Тема 1. Туризмознавство як наука.	2
2.	Тема 2. Історико-географічні аспекти розвитку туризму.	-
3.	Тема 3. Країнознавча і краєзнавча складові розвитку туризму.	2
4.	Тема 4. Туризм як сфера діяльності.	-
5.	Тема 5. Управління туризмом та туристична політика.	2
6.	Тема 6. Організаційно-правові основи діяльності туристичного підприємства.	2
7.	Тема 7. Економічні основи туристичної діяльності.	-
8.	Тема 8. Туристичний ринок.	2
9.	Тема 9. Маркетинг туризму.	-
10.	Тема 10. Рекреація.	-
11.	Тема 11. Технологія та організація туристичної галузі.	-
12.	Тема 12. Види туризму.	2
	Разом	12

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма навчання
1	2	3
1.	Тема 1. Туризмознавство як наука.	6
2.	Тема 2. Історико-географічні аспекти розвитку туризму.	6
3.	Тема 3. Країнознавча і краєзнавча складові розвитку туризму.	6
4.	Тема 4. Туризм як сфера діяльності.	6
5.	Тема 5. Управління туризмом та туристична політика.	6
6.	Тема 6. Організаційно-правові основи діяльності туристичного підприємства.	6
7.	Тема 7. Економічні основи туристичної діяльності.	6
8.	Тема 8. Туристичний ринок.	6
9.	Тема 9. Маркетинг туризму.	6
10.	Тема 10. Рекреація.	6
11.	Тема 11. Технологія та організація туристичної галузі.	6
12.	Тема 12. Види туризму.	6
	Разом	72

6. Практичні заняття

Заняття 1

Туризмознавство як наука. Порядок вивчення дисципліни.

Мета заняття: ознайомлення з структурою навчальної дисципліни, її місцем у структурно-логічній схемі підготовки фахівця, метою, предметом і завданням вивчення дисципліни; системою контролю знань студентів, вимогами до виконання підсумкової контрольної роботи.

Зміст заняття:

1. Значення, мета вивчення, завдання, проблематика дисципліни.
2. Порядок вивчення дисципліни і контролю знань студентів.
3. Вимоги до виконання підсумкової контрольної роботи.

Проведення навчальної екскурсії по НУВГП.

Питання для самоконтролю:

1. Дайте визначення терміну „туризму”.
2. За якими факторами класифікують поняття „туризм”?
3. Назвіть міжнародні туристські організації.
4. Назвіть державні органи, що регулюють діяльність туристських організацій в Україні.

Завдання:

1. Самостійне вивчення Правил користування готелями й аналогічними засобами розміщення і надання готельних послуг, затверджених наказом Державної туристичної адміністрації України від 16 березня 2004 р. №19.
2. Складання глосарія за ЗМ 1. Загальні питання туризмознавства. Частина 1.

Заняття 2

Країнознавча і краєзнавча складові розвитку туризму

Мета заняття: ознайомлення з основними етапами розвитку туристичної галузі; окреслення найважливіших частин світу з точки зору туристично-рекреаційної привабливості.

Зміст заняття:

1. Передісторія туризму.
2. Міжвоєнний етап розвитку світового туризму.
3. Етап формування індустрії туризму.

Проведення навчальної екскурсії по навчально-тренінговому центру готельного господарства НУВГП „Готель „НУВГП”.

Питання для самоконтролю:

1. Які етапи можна виділити в становленні туризму?
2. Охарактеризуйте передіндустріальний період у становленні туризму.
3. Охарактеризуйте „століття залізниць” у становленні туризму.

Завдання:

1. Самостійне вивчення ДСТУ 4268:2003 Національного стандарту України „Послуги туристичні. Засоби розміщення. Загальні вимоги”, ДСТУ 4269:2003 Національний стандарт України „Послуги туристичні. Класифікація готелів”.
2. Складання глосарія за ЗМ 1. Загальні питання туризмознавства. Частина 2.
3. Користуючись ДСТУ 4269:2003 Національного стандарту України „Послуги туристичні. Класифікація готелів” визначити категорію готелів за наступними умовами:

Практичне завдання 1. Готель має загальну площу двомісного номера 14 м², окремий від службового вхід, автостоянку з охороною, цілодобовий підйом і спуск на ліфті, двері з внутрішнім запобіжником. Освітлення: від стельового світильника, прикроватьного світильника, настільної лампи; телефонний апарат в апартаментах у кожній кімнаті. Оснащеність меблями: односпальне ліжко - 90х200 см, двоспальне – 160х190 см. Телефонний зв'язок: прямий телефон з міською, міжміською, міжнародною мережею (пряма в 100% номерів.) Санвузол – у 100% номерів.

Практичне завдання 2. Персонал готелю вільно володіє однією з іноземних мов. Номера готелю оснащені: двоспальними ліжками розміром 160х200 см, килимами або килимовим покриттям підлоги, кріслом для відпочинку на кожного гостя, рекламними матеріалами, халатом банним, тапочками банними. В готелі є плавальний басейн і сауна, приміщення для переговорів, комп'ютери, телефакс.

Практичне завдання 3. Готель має окремий від службового вхід для гостей, цілодобовий підйом і спуск на ліфті, двері і замки з внутрішнім запобіжником, холодильник у багатокімнатних номерах. Готель пропонує наступні послуги: щоденне прибирання номера покоївкою; зміна постільної білизни один раз на три дні; надання праски, гладильної дошки; зміна рушників один раз на три дні. В готелі є приміщення для перегляду телепередач, внутрішній телефонний зв'язок у 100% номерів, санвузол, розташований не менш чим у 50% номерів.

Заняття 3

Управління туризмом та туристична політика

Мета заняття: вивчення основних принципів управління туристської індустрії; ознайомлення з основними принципами регулювання роботи закладів розміщення в Україні; побудова типової моделі якостей сучасного менеджера туристської індустрії.

Зміст заняття:

1. Поняття „принципи менеджменту” в туристській індустрії.
2. Основні принципи менеджменту туристської індустрії.
3. Порівняльна характеристика принципів менеджменту А. Файоля і Г. Емерсона.
4. Загальна характеристика сучасного менеджера в туристській індустрії: професійно-кваліфікаційні вимоги й організаторські якості.
5. Особливості спеціальності „менеджер”.

Питання для самоконтролю:

1. Дайте визначення поняттю „принципи управління”.

2. Ким були розроблені перші спроби сформулювати принципи управління?
3. Хто вперше ввів термін „принципи управління”?
4. На які види поділяються принципи менеджменту?
5. Які основні групи функцій управління виділяють у менеджменті туризму?
6. Які функції менеджменту взаємозалежні між собою?

Завдання:

1. Зробіть порівняльну характеристику принципів менеджменту А. Файоля і Г. Емерсона.
2. Захист глосарія зі ЗМ 1.
3. Проведення поточного контролю знань студентів зі ЗМ 1.

Заняття 4

Організаційно-правові основи діяльності туристичного підприємства

Мета заняття: набуття навичок розрахунку показників ефективної туристичного підприємства на прикладі діяльності готелю.

Зміст заняття:

1. Основні показники діяльності готелю.
2. Розрахунок показників ефективної діяльності готелів.
3. Складання глосарія за ЗМ 2. Туризм як соціально-економічна система. Частина 1.

Питання для самоконтролю:

1. У чому полягає суть функції планування?
2. У чому полягає суть функції організації?
3. У чому полягає суть функції мотивації?
4. У чому полягає суть функції контролю?
5. Назвіть основні стадії процесу прийняття рішень.
6. Дайте визначення поняттю „управлінське рішення”.
7. Назвіть основні види управлінських рішень.
8. Надайте визначення поняттю „менеджмент”.

Завдання:

Номерний фонд курортного готелю складає 430 номерів. У сезон (травень-вересень) заселені в середньому 410 номерів, добовий дохід складає 61500,0 грн., в інший час (жовтень-квітень) заселені в середньому 230 номерів, що приносить добовий дохід у сумі 25300,0 грн. Еталонна ціна за номер – 160,0 грн. Розрахувати наступні показники роботи готелю в сезон, не сезон, за рік:

- відсоток заповнюваності;
- середньодобову вартість (ціну) номера;
- відсоток потенційного доходу з готельних номерів;
- процентний дохід;
- запропонувати заходи щодо підвищення якості обслуговування і видів додаткових послуг у готелі для збільшення доходу і залучення більшої кількості відвідувачів.

Заняття 5 **Туристичний ринок**

Мета заняття: ознайомлення з поняттям "світовий ринок". Вивчення ринку туристичних послуг як сфери прояву економічних відносин; ознайомлення з порядком виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України; вивчення основних видів віз і запрошень.

Зміст заняття:

1. Порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України.
2. Види віз та запрошень.
3. Вимоги до виконання підсумкової контрольної роботи.
4. Складання глосарія за ЗМ 2. Туризм як соціально-економічна система. Частина 2.

Запитання для самоконтролю:

1. Назвіть основні нормативно-правові документи, що регулюють туристську діяльність на міжнародному рівні.
2. Назвіть державні органи, що регулюють діяльність туристських організацій в Україні.
3. Назвіть основні нормативно-правові документи, що регулюють туристську діяльність в Україні.
4. Чи досягнута мета Державної програми розвитку туризму на 2002-2010 рр.?
5. Назвіть основні завдання Державної програми розвитку туризму на 2011-2020 рр.
6. Які основні напрямки розвитку туризму виділяє Державна програма розвитку туризму на 2011-2020 рр.?

Завдання:

Зобразити графічно структуру номерного фонду готелю в динаміці. Кількість номерів у готелі наведена в табл. 1.

Таблиця 1 – Кількість номерів у готелі

Номер	2011	2012	2013
Усього	94	94	92
1-кімн. 1-містний	40	40	36
1-кімн. 2-містний	40	42	42
1-кімн. 3-містний	8	6	6
1-кімн. 4-містний	4	4	4
2-кімн. 2-містний	2	2	4

Заняття 6

Види туризму

Мета заняття: ознайомлення з існуючими класифікаціями видів туризму.

Зміст заняття:

1. Екологічний, сакральний, міжнародний туризм.
2. Види, визначення, принципи, функції та завдання екологічного туризму.

3. Географія релігій та сакральний туризм.
4. Міжнародний туризм як специфічна форма торгівлі послугами.
5. Міжнародні економічні відносини, вистави, ярмарки.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке зелений туризм?
2. Назвіть провідні готельні ланцюги світу.
3. Які існують основні системи класифікації туризму?
4. Перелічіть основні служби готелю.
5. Назвіть міжнародні системи резервування.

Завдання:

1. Проаналізуйте життєвий цикл туристського продукту.
2. Самостійне вивчення Закону України „Про внесення змін у Закон України „Про туризм” від 18 листопада 2003 р. № 1282 - IV.
3. Складання глосарія зі ЗМ 3. Технологія та організація туристичної галузі.
4. Проведення поточного контролю знань студентів зі ЗМ 2.

7. Методи контролю

Контроль знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється в усній і письмовій формі. Контрольні завдання за змістовим модулем включають теоретичну частину (тестові завдання) і практичну частину (семінари).

Контроль роботи студентів проводиться за такими видами робіт:

- наявність лекційного матеріалу – шляхом перегляду конспектів;

- робота на практичних заняттях – шляхом усного опитування і перевірки виконаних практичних завдань;

- підготовка та презентація реферату, міні лекції;
- підготовка до видання наукових статей, тез для участі в конференціях;
- участь в конкурсах, олімпіадах.

Усі форми контролю включені до 100-бальної шкали оцінювання.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних заняттях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за такими критеріями:

1. Розрахункові завдання, задачі, лабораторні роботи (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

2. Ситуаційні вправи, конкретні ситуації та інші завдання творчого характеру (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки не системного характеру;

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота												Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2					Змістовий модуль №3			100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	
8	8	8	8	8	8	8	8	10	8	8	10	

T1, T2... T12 — теми змістових модулів.

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		залік
90–100	A	зараховано
82–89	B	
74–81	C	
64–73	D	
60–63	E	
35–59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання заліку
0–34	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Література

10.1. Базова

1. Конституція України. - Львів: За вільну Україну, 1996. - 64 с.
2. Туристична діяльність в Україні. Нормативно-правове регулювання. Київ, КНТ, 2006. – 461 с.
3. Державна програма розвитку туризму на 2002-2010 роки. Затверджена Постановою Кабінету міністрів України від 29.04.2002 р., №583 // Тури-

стична діяльність в Україні. Нормативно-правове регулювання. К.: КНТ, 2006. – С. 30-42.

4. Структура Рівненської обласної державної адміністрації. Управління культури і туризму. <http://tourlib.net/lib.htm>.

5. Любіцева О.О. Туризмознавство: вступ до фаху: підручник / О.О. Любіцева, В.К. Бабарицька. - К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2008. - 335 с.

6. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни „Вступ до фаху” з дидактичним забезпеченням (для студентів 1 курсу всіх форм навчання напряму підготовки бакалавра 6.020107-„Туризм” галузі знань 0201 -„Культура”)./Укл.: Нохріна Л.А., Кравець О.М. –Харків: ХНАМГ, 2008.– 40 с.

7. Мунін Г.Б., Тимошенко З.І., Самарцев Є В., Змійов А.О. Маркетинг туризму. – Ч.І. – К.: Вид-во Європ. ун-ту. – 2006. – 324 с.

8. Дядечко Л.П. Економіка туристичного бізнесу. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 224 с.

9. Мальська М.П., Худо В.В. Туристичний бізнес: теорія та практика. Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 424 с.

10. Калько А.Д. Туристична інфраструктура як складова економічної безпеки на прикладі Рівненської області / А.Д. Калько // Київ: Наук. зб. КНУ імені Тараса Шевченка “Географія і туризм”. – 2011. - Вип. 13. – С. 256-261.

11. Про вищу освіту: Закон України зі змінами і доповненнями // <http://www.vak.org.ua/normat.php>

10.2. Допоміжна

12. Агафонова Л.Г., Агафонова О.С. Туризм. Готельний та ресторанный бізнес: Ціноутворення, конкуренція, державне регулювання / Навч. посіб. – К.: Знання України, 2002. – 358 с.

13. Александрова А.Ю. Международный туризм. – М.: Аспект Пресс, 2001.– 461 с.

14. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристичні ресурси України: Методологія та методика аналізу, термінологія, районування: Монографія. – К.: ”Київський університет”, 2001. – 395 с.

15. Бейдик О.О. Українсько-російський словник термінів і понять з географії туризму і рекреаційної географії. – К.: РВЦ ”Київський університет”, 1997. – 99 с.

16. Гирбут А.В., Мезенцев А.Г. Курортно-рекреационное хозяйство (региональный аспект). – М.: Наука, 1991.- 94 с.

17. Євдокименко В.К. Регіональна політика розвитку туризму (Методологія формування, механізми реалізації). Чернівці: Прут, 1996. – 288 с.
18. Зорин И.В., Квартальнов В.А. Энциклопедия туризма. - М.: Финансы и статистика, 2000. – 364 с.
19. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. - Чернівці: Книги – ХХІ, 2003. – 300 с.
20. Мариняк Я.О. Вступ до спеціальності. Туризмознавство. Програма навчального курсу. – ТНПУ імені Володимира Гнатюка, 2011. – 17 с.
21. Пазенок В.С., Федорченко В.К. Філософія туризму: Навч. посіб. - К.: Кондор, 2004. – 268 с.
22. Федорченко В.К., Дьорова Т.А. Історія туризму: Навч. посіб. - К.: Вища шк., 2002. - 195 с.
23. Kowalczyk Andrzej Geografia turizmu. – Warszawa: Wydawnictwo NaukowePWN, 2001. – 287 p.

